

II

(Informacije)

INFORMACIJE INSTITUCIJA, TIJELA, UREDA I AGENCIJA EUROPSKE UNIJE

EUROPSKA KOMISIJA

KOMUNIKACIJA KOMISIJE

Četvrta izmjena privremenog okvira za mjere državne potpore u svrhu podrške gospodarstvu u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 i izmjena Priloga Komunikaciji Komisije državama članicama o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na kratkoročno osiguranje izvoznih kredita

(2020/C 340 I/01)

1. UVOD

1. Komisija je 19. ožujka 2020. donijela Komunikaciju pod nazivom „Privremeni okvir za mjere državne potpore u svrhu podrške gospodarstvu u aktualnoj pandemiji COVID-a 19” ⁽¹⁾ („privremeni okvir”). Dana 3. travnja 2020. donijela je prvu izmjenu kako bi omogućila potporu namijenjenu ubrzanju istraživanja, ispitivanja i proizvodnje proizvoda bitnih za suzbijanje širenja COVID-a 19, zaštiti radnih mjesta i pružanju dodatne podrške gospodarstvu u sadašnjoj krizi. ⁽²⁾ Drugu izmjenu donijela je 8. svibnja 2020. kako bi se dodatno povećala dostupnost kapitala i likvidnost poduzeća pogođenih krizom ⁽³⁾. Komisija je 29. lipnja 2020. donijela treću izmjenu kako bi pružila dodatnu potporu mikropoduzećima, malim poduzećima i novoosnovanim poduzećima te potaknula privatna ulaganja ⁽⁴⁾.
2. Mjerama potpore koje su dio privremenog okvira osigurava se odgovarajuća ravnoteža između njihovih pozitivnih učinaka pomoći poduzećima i svih mogućih negativnih učinaka na tržišno natjecanje i trgovinu na unutarnjem tržištu. Ciljanom i proporcionalnom kontrolom državnih potpora u EU-u osigurava se učinkovitost nacionalnih mjera potpore u smislu pomoći pogođenim poduzećima za vrijeme pandemije COVID-a 19 i istodobno se ograničava neopravdano narušavanje unutarnjeg tržišta, održava njegova cjelovitost i osigurava ravnoopravno tržišno natjecanje. Na taj način pridonijet će se očuvanju kontinuiteta gospodarske aktivnosti tijekom pandemije COVID-a 19 i pružiti uporište za oporavak gospodarstva nakon krize, imajući na umu važnost ostvarivanja zelene i digitalne tranzicije u skladu sa zakonodavstvom i ciljevima EU-a.
3. Cilj je ove Komunikacije produljiti primjenu mjera utvrđenih u privremenom okviru do 30. lipnja 2021., a za odjeljak 3.11. do 30. rujna 2021.; utvrditi dodatne privremene mjere državne potpore (potpora u obliku potpore za nepokrivene fiksne troškove); te objasniti i izmijeniti uvjete za određene privremene mjere državne potpore koje Komisija smatra spojivima na temelju članka 107. stavka 3. točke (b) Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) u kontekstu pandemije COVID-a 19. Cilj je ove Komunikacije i izmijeniti popis država s utrzivim rizikom u Prilogu Komunikaciji Komisije državama članicama o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na kratkoročno osiguranje izvoznih kredita („STEC”) ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Komunikacija Komisije od 19. ožujka 2020., C(2020) 1863, SL C 0911 od 20.3.2020., str.1.

⁽²⁾ Komunikacija Komisije od 3. travnja 2020., C(2020) 2215, SL C 1121 od 4.4.2020., str.1.

⁽³⁾ Komunikacija Komisije od 8. svibnja 2020., C(2020) 3156, SL C 164, 13.5.2020., str. 3.

⁽⁴⁾ Komunikacija Komisije od 29. lipnja 2020., C(2020) 4509, SL C 218, 2.7.2020., str. 3.

⁽⁵⁾ SL C 392, 19.12.2012., str. 1.

4. Prvo, Komisija podsjeća na to da je privremeni okvir trebao isteći nakon 31. prosinca 2020., osim odjeljka 3.11., koji bi istekao nakon 30. lipnja 2021. Privremenim okvirom predviđeno je i da bi Komisija mogla preispitati taj okvir prije 31. prosinca 2020. uzimajući u obzir važna pitanja u području politike tržišnog natjecanja ili gospodarstva.
5. Komisija je u tom kontekstu ocijenila stalnu potrebu za potporom na temelju privremenog okvira kako bi odlučila je li ga potrebno zadržati i nakon 31. prosinca 2020. Konkretno, Komisija je razmotrila sljedeće: s jedne strane, razvoj gospodarstva u iznimnim okolnostima prouzročenima pandemijom bolesti COVID-19; s druge strane, primjerenost privremenog okvira kao instrumenta kojim se osigurava da se nacionalnim mjerama potpore učinkovito pomogne pogođenim poduzećima tijekom pandemije uz istodobno ograničavanje neopravdanog narušavanja unutarnjeg tržišta i osiguravanje ravnopravnih uvjeta tržišnog natjecanja.
6. Prema ljetnoj gospodarskoj prognozi 2020. ⁽⁶⁾ predviđa se da će se gospodarstvo EU-a u 2020. smanjiti za 8,3 %, što je više nego što se predviđalo u proljeće (7,4 %). Budući da se ukidanje restriktivnih mjera odvija sporije nego što se predviđalo, učinak pandemije bolesti COVID-19 na gospodarsku aktivnost mogao bi biti veći nego što se očekivalo. Očekuje se da će BDP europskih država krajem 2021. biti oko 2 % niži nego krajem 2019., prije krize, i oko 4,5 % ispod razine BDP-a predviđene u zimskoj prognozi ⁽⁷⁾. Zbog postupnog ukidanja ograničenja, ali i trajnijih učinaka pandemije (npr. masivni gubitak radnih mjesta i stečaj poduzeća), oporavak bi mogao biti sporiji i nepotpun.
7. Države članice u velikoj su mjeri iskoristile mogućnosti iz privremenog okvira kao instrumenta za ublažavanje gospodarskih posljedica pandemije. Komisija je 16. rujna 2020. državama članicama poslala upitnik o učinku i učinkovitosti privremenog okvira. Dokazi koje je Komisija prikupila pokazuju da je taj okvir bio koristan dodatni instrument za potporu gospodarstvu tijekom krize.
8. Iako je privremeni okvir bio koristan kao instrument za rješavanje gospodarskih posljedica pandemije, njegovom su primjenom na vidjelo izašle nejednakosti na unutarnjem tržištu, uglavnom zbog razlika u gospodarskoj snazi i veličini proračuna država članica. Komisija stoga smatra da je ograničeno produljenje primjene mjera utvrđenih u privremenom okviru do 30. lipnja 2021. i za odjeljak 3.11. do 30. rujna 2021. primjereno kako bi se osiguralo da se nacionalnim mjerama potpore učinkovito pomogne pogođenim poduzećima tijekom pandemije, ali i da se očuva cjelovitost unutarnjeg tržišta i osiguraju jednaki uvjeti. Kako bi se osigurala pravna sigurnost, Komisija će do 30. lipnja 2021. procijeniti treba li privremeni okvir dodatno produljiti.
9. Osim toga, Komisija pojašnjava da se za potrebe odjeljaka 3.1., 3.2. i 3.3. privremenog okvira u obzir mora uzeti stvarna prednost u određenom trenutku, koja uvijek mora biti unutar ukupnih ograničenja privremenog okvira. To znači da, ako se, na primjer, poduzeću dodijeli povratni predujam od 800 000 EUR na temelju odjeljka 3.1. i ako ono taj predujam vrati prije isteka privremenog okvira, to bi poduzeće ponovno imalo pravo na ograničene iznose potpore na temelju odjeljka 3.1., pod uvjetom da ispunji uvjete iz tog odjeljka. Nadalje, Komisija pojašnjava da, ako je mjera potpore dodijeljena na temelju odjeljaka 3.2. ili 3.3. i ako su njezini uvjeti prilagođeni prije isteka valjanosti privremenog okvira, već primljena potpora i nova potpora moraju tijekom cijelog trajanja mjere općenito ostati u skladu s privremenim okvirom i ograničenjima utvrđenima u odjeljcima 3.2. i 3.3.
10. Države članice mogu predvidjeti izmjenu postojećih mjera potpore koje je Komisija odobrila na temelju privremenog okvira kako bi se njihovo razdoblje primjene produljilo do 30. lipnja 2021., a za odjeljak 3.11. do 30. rujna 2021. Države članice koje to namjeravaju učiniti pozivaju se da dostave popis svih postojećih mjera potpore koje namjeravaju izmijeniti i potrebne informacije navedene u prilogu ovoj Komunikaciji. Komisija će tako moći donijeti jedinstvenu odluku koja će obuhvaćati popis programa.

⁽⁶⁾ Europska komisija, Ekonomski i financijski poslovi: *Ljetna prognoza 2020.* (privremena) (srpanj 2020.).

⁽⁷⁾ Europska komisija, Ekonomski i financijski poslovi: *Zimska prognoza 2020.* (privremena) (veljača 2020.).

11. Drugo, zbog pandemije bolesti COVID-19 mnoga se poduzeća privremeno suočavaju s manjom potražnjom, zbog čega ne mogu pokriti dio svojih fiksnih troškova. U mnogim slučajevima oporavak potražnje očekuje se tijekom sljedećih mjeseci, a smanjenje poduzeća može biti neučinkovito ako to podrazumijeva znatne troškove restrukturiranja. Kako bi se učinkovito premostilo razdoblje krize, poduzećima bi se mogla pružiti privremena potpora za dio njihovih fiksnih troškova, čime bi se izbjeglo propadanje njihova kapitala, očuvala njihova poslovna aktivnost i osigurala snažna platforma za oporavak.
12. Komisija stoga smatra da bi države članice mogle predvidjeti potporu za nepokrivene fiksne troškove poduzeća u kojima je zbog pandemije COVID-a 19 došlo do prekida ili smanjenja poslovne aktivnosti. Komisija smatra da je potpora dodijeljena na temelju tih mjera opravdana i može se, na ograničeno vrijeme, proglasiti spojivom s unutarnjim tržištem na temelju članka 107. stavka 3. točke (b) UFEU-a kako bi se ublažili širi negativni gospodarski učinci gospodarskih poremećaja prouzročenih pandemijom bolesti COVID-19.
13. Treće, privremenim okvirom utvrđuju se kriteriji na temelju kojih države članice mogu poduzećima koja su u financijskim poteškoćama zbog pandemije COVID-a 19 pružiti spojivu potporu u obliku vlasničkih i/ili hibridnih instrumenata kapitala. Komisija u tom pogledu pojašnjava da pravo prvenstva postojećih dioničara na temelju točke 64. privremenog okvira ne bi trebalo dovesti do toga da postojeći dioničari prekorače svoj udio u vlasničkom kapitalu korisnika prije dokapitalizacije u kontekstu pandemije COVID-a 19. Komisija pojašnjava i da izlazak države iz poduzeća koja su korisnici dokapitalizacije u kontekstu pandemije COVID-a 19 putem mehanizma iz točke 64. privremenog okvira zahtijeva prodaju vlasničkog udjela države po tržišnim cijenama trećim kupcima, odnosno subjektima koji nisu korisnici i koji nisu javna tijela ni javna poduzeća u smislu članka 2. Direktive 2006/111/EZ. ⁽⁸⁾
14. Međutim, budući da bi se tim mehanizmom trebalo poštovati UFEU-om utvrđeno načelo neutralnosti u pogledu javnog i privatnog vlasništva (članak 345. UFEU-a), Komisija tom mehanizmu dodaje određene prilagodbe kako bi se osiguralo da se izlazak države iz poduzeća u kojima je država postojeći dioničar, tj. prije dokapitalizacije u kontekstu pandemije COVID-a 19, provodi u uvjetima koji se razumno mogu smatrati istovrijednima onima koji se primjenjuju na privatna poduzeća.
15. Države članice koje su se već obvezale na izlazak iz poduzeća koja su korisnici dokapitalizacije u kontekstu pandemije COVID-a 19 putem mehanizma iz točke 64. privremenog okvira, tj. prodajom svojeg vlasničkog udjela trećim stranama koje nisu korisnik, mogu predvidjeti izmjenu postojećih mjera potpore koje je Komisija odobrila na temelju privremenog okvira kako bi uključile dodatne mogućnosti koje se pružaju ovom Komunikacijom. Države članice koje to namjeravaju učiniti pozivaju se da dostave popis svih postojećih mjera potpore koje namjeravaju izmijeniti i potrebne informacije navedene u prilogu ovoj Komunikaciji. Komisija će tako moći donijeti jedinstvenu odluku koja će obuhvaćati popis mjera.
16. Četvrto, primjena privremenog okvira pokazala je da je potrebno dodatno objasniti i izmijeniti druge točke okvira, posebno u odjeljcima 3.1. i 3.11.
17. Naposljetku, ovom se Komunikacijom predviđa izmjena popisa država s utrživim rizikom iz Priloga STEC-u te izmjena relevantnih odredaba privremenog okvira koje se odnose na kratkoročno osiguranje izvoznih kredita.

⁽⁸⁾ Direktiva Komisije 2006/111/EZ od 16. studenoga 2006. o transparentnosti financijskih odnosa između država članica i javnih poduzeća, kao i o financijskoj transparentnosti unutar određenih poduzeća, SL L 318, 17.11.2006., str. 17.

18. STEC-om je utvrđeno da utrži rizici ne mogu biti pokriveni osiguranjem izvoznih kredita uz potporu država članica. Zbog pandemije bolesti COVID-19 Komisija je u ožujku 2020. utvrdila da ne postoji dostatan kapacitet privatnog osiguranja za kratkoročne izvozne kredite općenito te je smatrala da su svi komercijalni i politički rizici povezani s izvozom u zemlje navedene u Prilogu STEC-u privremeno neutrživi do 31. prosinca 2020. ⁽⁹⁾
19. U kontekstu kontinuiranih poteškoća uzrokovanih pandemijom bolesti COVID-19 i u skladu s točkama 35. i 36. STEC-a Komisija je provela javno savjetovanje radi procjene dostupnosti kratkoročnog osiguranja izvoznih kredita kako bi utvrdila može li se trenutačnim stanjem na tržištu opravdati da sve države budu uklonjene s popisa država s utrživim rizikom iz Priloga STEC-u i nakon 31. prosinca 2020. Komisija je primila znatan broj odgovora država članica, privatnih osiguravatelja, izvoznika i trgovinskih udruženja, u kojima je ukazano na kontinuirano brzo smanjenje kapaciteta privatnoga kreditnog osiguranja za izvoz općenito. Većina državnih osiguravatelja zabilježila je znatno povećanje broja zahtjeva za police osiguranja kredita za izvoz u države s utrživim rizikom. Većina ispitanika očekuje da će pokriće osiguranjem i dalje biti rijetko, što znači da se u 2021. može očekivati nedostatna dostupnost privatnog osiguranja za te države.
20. Uzimajući u obzir ishod javnog savjetovanja i opće znakove stalno narušavajućeg učinka pandemije bolesti COVID-19 na gospodarstvo cijele Unije, Komisija smatra da i dalje općenito nedostaje privatnih kapaciteta za pokrivanje svih gospodarski opravdanih rizika za izvoz u države s popisa država s utrživim rizikom iz Priloga STEC-u. Komisija će u tim okolnostima sve komercijalne i političke rizike povezane s izvozom u države navedene u Prilogu STEC-u smatrati privremeno neutrživima do 30. lipnja 2021., u skladu s trajanjem primjene privremenog okvira. U skladu s točkom 36. STEC-a Komisija će prije isteka privremenog izuzeća procijeniti treba li ga produljiti.

2. IZMJENE PRIVREMENOG OKVIRA

21. Sljedeće izmjene privremenog okvira za mjere državne potpore u svrhu podrške gospodarstvu u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 stupit će na snagu 13 listopada 2020.

22. Točka 22. podtočka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„a. ukupni iznos potpore ne prelazi 800 000 EUR po poduzetniku. (*) Potpora se može dodijeliti u obliku izravnih bespovratnih sredstava, poreznih olakšica i povoljnijih uvjeta plaćanja ili u drugim oblicima, kao što su povratni predujmovi, jamstva, zajmovi i vlasnički kapital, pod uvjetom da ukupna nominalna vrijednost takvih mjera ne prelazi ukupnu gornju granicu od 800 000 EUR po poduzetniku; svi iznosi moraju biti bruto iznosi, tj. prije odbitka poreza ili drugih troškova;

(*) Potpora dodijeljena na temelju programa odobrenih u skladu s ovim odjeljkom koja je vraćena prije 30. lipnja 2021. neće se uzimati u obzir pri utvrđivanju je li relevantni prag prekoračen.”

23. Točka 22. podtočka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„d. potpora je dodijeljena najkasnije 30. lipnja 2021.; (*)

(*) Ako se potpora dodjeljuje u obliku porezne olakšice, porezna obveza za koju je ta olakšica odobrena mora nastati najkasnije 30. lipnja 2021.”

⁽⁹⁾ Komunikacija Komisije o izmjeni Priloga Komunikaciji Komisije državama članicama o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na kratkoročno osiguranje izvoznih kredita, SL C 1011, 28.3.2020., str. 1.

24. Točka 23. podtočka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„a. ukupni iznos potpore ne prelazi 120 000 EUR po poduzetniku koji djeluje u sektoru ribarstva i akvakulture (*) ili 100 000 EUR po poduzetniku koji djeluje u sektoru primarne poljoprivredne proizvodnje (**); (***) potpora se može dodijeliti u obliku izravnih bespovratnih sredstava, poreznih olakšica i povoljnijih uvjeta plaćanja ili u drugim oblicima, kao što su povratni predujmovi, jamstva, zajmovi i vlasnički kapital, pod uvjetom da ukupna nominalna vrijednost takvih mjera ne prelazi ukupnu gornju granicu od 120 000 EUR ili 100 000 EUR po poduzetniku; svi iznosi moraju biti bruto iznosi, tj. prije odbitka poreza ili drugih troškova;

(*) Kako je definirano u članku 2. stavku 1. Uredbe Komisije (EU) br. 717/2014 od 27. lipnja 2014. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na *de minimis* potpore u sektoru ribarstva i akvakulture, SL L 190, 28.6.2014., str. 45.

(**) Svi proizvodi navedeni u Prilogu I. UFEU-u uz iznimku proizvoda iz sektora ribarstva i akvakulture.

(***) Potpora dodijeljena na temelju programa odobrenih u skladu s ovim odjeljkom koja je vraćena prije 30. lipnja 2021. neće se uzimati u obzir pri utvrđivanju je li relevantni prag prekoračen.”

25. Točka 25. podtočka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„c. jamstvo je odobreno najkasnije 30. lipnja 2021.”

26. Točka 25. podtočka (d), uvod se zamjenjuje sljedećim:

„d. za zajmove s rokom dospijeća nakon 30. lipnja 2021., ukupni iznos zajmova po korisniku ne prelazi.”

27. Točka 25. podtočka (e) zamjenjuje se sljedećim:

„e. za zajmove s rokom dospijeća do 30. lipnja 2021. iznos glavnice zajma može biti veći od onoga iz točke 25. podtočke (d) uz odgovarajuće obrazloženje koje država članica mora dostaviti Komisiji i pod uvjetom da je zadržana proporcionalnost potpore, što je država članica dokazala Komisiji;”

28. Točka 27. podtočka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„c. ugovori o zajmu potpisani su najkasnije 30. lipnja 2021. i ograničeni na maksimalno šest godina, osim ako su prilagođeni u skladu s točkom 27. podtočkom (b);”

29. Točka 27. podtočka (d), uvod se zamjenjuje sljedećim:

„d. za zajmove s rokom dospijeća nakon 30. lipnja 2021., ukupni iznos zajmova po korisniku ne prelazi.”

30. Točka 27. podtočka (e) zamjenjuje se sljedećim:

„e. za zajmove s rokom dospijeća do 30. lipnja 2021. iznos glavnice zajma može biti veći od onoga iz točke 27. podtočke (d) uz odgovarajuće obrazloženje koje država članica mora dostaviti Komisiji i pod uvjetom da je zadržana proporcionalnost potpore, što je država članica dokazala Komisiji;”

31. Točka 28. zamjenjuje se sljedećim:

„28. Potpore u obliku jamstava i zajmova u skladu s odjeljcima 3.1., 3.2., 3.3. i 3.12. ove Komunikacije mogu se odobriti poduzećima koja su suočena s iznenadnim manjkom likvidnosti, izravno ili preko kreditnih i drugih financijskih institucija kao financijskih posrednika. U potonjem slučaju moraju biti ispunjeni uvjeti navedeni u nastavku.”

32. Točka 33. zamjenjuje se sljedećim:

„33. U tom kontekstu Komisija smatra da su svi komercijalni i politički rizici povezani s izvozom u države navedene na popisu u Prilogu Komunikaciji Komisije o kratkoročnom osiguranju izvoznih kredita privremeno neutrživi do 30. lipnja 2021.”

33. Točka 35. podtočka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„a. potpora se dodjeljuje u obliku izravnih bespovratnih sredstava, povratnih predujmova ili poreznih olakšica najkasnije 30. lipnja 2021.;”

34. Točka 37. podtočka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„b. potpora se dodjeljuje u obliku izravnih bespovratnih sredstava, poreznih olakšica ili povratnih predujmova najkasnije 30. lipnja 2021.;”

35. Točka 39. podtočka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„b. potpora se dodjeljuje u obliku izravnih bespovratnih sredstava, poreznih olakšica ili povratnih predujmova najkasnije 30. lipnja 2021.;”

36. Točka 41. zamjenjuje se sljedećim:

„41. Komisija će smatrati spojivima s unutarnjim tržištem na temelju članka 107. stavka 3. točke (b) UFEU-a programe potpore koji se sastoje od privremene odgode plaćanja poreza ili doprinosa za socijalno osiguranje koji se primjenjuju na poduzetnike (uključujući samozaposlene osobe) koji su posebno pogođeni pandemijom bolesti COVID-19, na primjer poduzetnike u određenim sektorima i regijama ili poduzetnike određene veličine. To se odnosi i na mjere propisane za porezne obveze i obveze za socijalne doprinose kojima se korisnicima želi olakšati poslovanje u situaciji ograničene likvidnosti, kao što su obročna otpлата odgođenih dospjelih poreznih obveza, lakši pristup mjerama plaćanja poreznog duga i odobravanje odgode bez obračuna kamata, obustava naplate poreznog duga i brži povrat poreza. Potpora se dodjeljuje prije 30. lipnja 2021., a odgoda se primjenjuje najkasnije do 31. prosinca 2022.”

37. Točka 48. zamjenjuje se sljedećim:

„48. Mjere dokapitalizacije u kontekstu pandemije COVID-a 19 ne smiju se odobravati nakon 30. rujna 2021.”

38. Točka 54. zamjenjuje se sljedećim:

„54. Kako bi se osigurala razmjernost potpore, iznosi kapitala za dokapitalizaciju u kontekstu pandemije COVID-a 19 ne smiju biti veći od minimuma potrebnog za osiguranje održivosti korisnika niti premašiti ono što je nužno za ponovnu uspostavu strukture kapitala korisnika kakva je bila prije pandemije COVID-a 19, odnosno stanja na dan 31. prosinca 2019. Pri ocjeni razmjernosti potpore uzimaju se u obzir državne potpore koje su primljene ili planirane u kontekstu izbijanja pandemije COVID-a 19. (*)

(*) Za potrebe ovog pododjeljka 3.11.4. hibridni instrumenti koje je odobrila država trebali bi se smatrati vlasničkim kapitalom.”

39. Uvodi se sljedeća točka 64.a:

„64.a Ne dovodeći u pitanje točku 64., ako je država jedini postojeći dioničar, otkup dokapitalizacije u kontekstu pandemije COVID-a 19 može biti u sljedećem obliku, pod uvjetom da su od dokapitalizacije u kontekstu pandemije COVID-a 19 prošle dvije godine:

a. postupak prodaje iz točke 64. nije potreban, i

b. javno i nediskriminirajuće savjetovanje iz točke 64. može se zamijeniti procjenom korisnika koju provodi subjekt neovisan o tom korisniku i o državi. Ako se tom neovisnom procjenom utvrdi pozitivna tržišna vrijednost, smatra se da je država izašla iz dokapitalizacije u kontekstu pandemije COVID-a 19, čak i ako je korisnik i dalje u državnom vlasništvu. Bez obzira na to, ako je pozitivna tržišna vrijednost manja od najniže cijene utvrđene u točki 63., pravila upravljanja utvrđena u odjeljku 3.11.6. nastavljaju se primjenjivati najmanje četiri godine nakon odobrenja mjere dokapitalizacije u kontekstu pandemije COVID-a 19. Za mjere dokapitalizacije u kontekstu pandemije COVID-a 19 koje premašuju 250 milijuna EUR država članica tu neovisnu procjenu dostavlja Komisiji. Komisija u svakom slučaju može na vlastitu inicijativu zahtijevati da joj se neovisna procjena dostavi i može je ocijeniti kako bi provjerila je li u skladu s normama utvrđenima kako bi se osiguralo da su transakcije u skladu s tržišnim ponašanjem.”

40. Uvodi se sljedeća točka 64.b:

„64.b Kao alternativa točki 64., ako je država samo jedan od postojećih dioničara, otkup dokapitalizacije u kontekstu pandemije COVID-a 19 može biti u sljedećem obliku, pod uvjetom da su od dokapitalizacije u kontekstu pandemije COVID-a 19 prošle dvije godine:

- a. za dio vlasničkoga kapitala povezanog s pandemijom COVID-a 19 koji bi država trebala zadržati kako bi se njezin vlasnički udio vratio na razinu prije dokapitalizacije u kontekstu pandemije COVID-a 19, primjenjiva je mogućnost iz točke 64.a. Ako država proda znatan dio dionica poduzetnika korisnika privatnim ulagateljima putem natječajnog postupka odabira kako je navedeno u točki 64., taj se postupak za potrebe točke 64.a može smatrati neovisnom procjenom.
- b. Na preostali dio vlasničkog kapitala povezanog s pandemijom COVID-a 19 primjenjuje se točka 64. To među ostalim znači da je potrebno provesti natječajni postupak odabira. Država nema prava prvenstva iz točke 64. jer je to pravo već ostvarila na temelju prethodno navedene podtočke (a). (*)

Ako se otkup dokapitalizacije u kontekstu pandemije COVID-a 19 odnosi samo na dio vlasničkoga kapitala povezanog s pandemijom COVID-a 19, na taj se dio primjenjuju prethodno navedene podtočke (a) i (b).

(*) Primjer: Prije dokapitalizacije država posjeduje 50 % poduzetnika korisnika. Nakon dokapitalizacije u kontekstu pandemije COVID-a 19 država posjeduje 90 % poduzetnika (10 % udjela odnosi se na dionice koje je država posjedovala prije pandemije COVID-a 19, a 80 % udjela odnosi se na dionice povezane s pandemijom COVID-a 19). Dvije godine nakon dokapitalizacije u kontekstu pandemije COVID-a 19 država prodaje 40 % poduzetnika (što odgovara 50 % dionica povezanih s COVID-om 19) privatnim ulagateljima putem natječajnog postupka odabira (po cijeni koja odgovara pozitivnoj tržišnoj vrijednosti), na temelju točke 64.b podtočke (b). Preostali dio država zadržava na temelju točke 64.b podtočke (a). Ta prodaja može se smatrati neovisnom procjenom vrijednosti društva. Smatra se da je država otkupila dokapitalizaciju u kontekstu pandemije COVID-a 19 jer dio dionica povezanih s COVID-om 19 koji je zadržala vraća njezin vlasnički udio na razinu prije pandemije COVID-a 19, tj. 50 %, što je ekvivalentno iskorištavanju njezina prava prvenstva iz točke 64. Ako je tržišna cijena vlasničkoga kapitala povezanog s pandemijom COVID-a 19 manja od minimalne cijene utvrđene u točki 63., pravila upravljanja utvrđena u odjeljku 3.11.6. nastavljaju se primjenjivati još dvije godine.”

41. Umeće se sljedeći odjeljak:

„3.12. Državna potpora u obliku potpore za nepokrivene fiksne troškove

86. Države članice mogu predvidjeti potporu za nepokrivene fiksne troškove poduzeća u kojima je zbog pandemije COVID-a 19 došlo do prekida ili smanjenja poslovne aktivnosti.

87. Ako takve mjere čine državnu potporu, Komisija će ih smatrati spojivima s unutarnjim tržištem na temelju članka 107. stavka 3. točke (b) UFEU-a ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- a. potpora je dodijeljena najkasnije 30. lipnja 2021. i pokriva nepokrivene fiksne troškove nastale u razdoblju od 1. ožujka 2020. do 30. lipnja 2021., uključujući takve troškove nastale u dijelu tog razdoblja („prihvatljivo razdoblje”);
- b. potpora je dodijeljena na temelju programa poduzetnicima koji su tijekom prihvatljivog razdoblja pretrpjeli pad prometa od najmanje 30 % u usporedbi s istim razdobljem 2019.; (*)
- c. nepokriveni fiksni troškovi su fiksni troškovi poduzetnika nastali u prihvatljivom razdoblju koji nisu pokriveni doprinosom dobiti (prihodi minus varijabilni troškovi) tijekom istog razdoblja i koji nisu pokriveni iz drugih izvora, kao što su osiguranje, privremene mjere potpore predviđene ovom Komunikacijom ili potpora iz drugih izvora. (**) Intenzitet potpore ne smije premašiti 70 % nepokrivenih fiksnih troškova, osim za mikropoduzeća i mala poduzeća (u smislu Priloga I. Uredbi o općem skupnom izuzeću), za koja intenzitet potpore ne smije premašiti 90 % nepokrivenih fiksnih troškova. Za potrebe ove točke gubici poduzeća zabilježeni u njihovim računima dobiti i gubitka tijekom

prihvatljivog razdoblja (***) smatraju se nepokrivenim fiksnim troškovima. Potpora u okviru ove mjere može se dodijeliti na temelju predviđenih gubitaka, a konačni iznos potpore određuje se nakon ostvarenja gubitaka, na temelju revidiranih financijskih izvještaja ili, uz odgovarajuće obrazloženje koje je država članica dostavila Komisiji (primjerice u vezi s obilježjima ili veličinom određenih vrsta poduzeća), na temelju poreznih računa. Svaka isplata koja premašuje konačni iznos potpore vraća se;

- d. u svakom slučaju, potpora ne smije premašiti ukupni iznos od 3 milijuna EUR po poduzeću. Potpora se može dodijeliti u obliku izravnih bespovratnih sredstava, jamstava i zajmova pod uvjetom da je ukupna nominalna vrijednost takvih mjera ispod ukupne gornje granice od 3 milijuna EUR po poduzeću; svi iznosi moraju biti bruto iznosi, tj. prije odbitka poreza ili drugih troškova;
- e. potpora u okviru ove mjere ne zbraja se s drugim potporama za iste prihvatljive troškove;
- f. potpora se ne može dodijeliti poduzećima koja su već bila u teškoćama (u smislu Uredbe o općem skupnom izuzeću (***) na dan 31. prosinca 2019. Odstupajući od prethodno navedenog, potpore se mogu dodijeliti mikropoduzećima i malim poduzećima (u smislu Priloga I. Uredbi o općem skupnom izuzeću) koja su već bila u teškoćama na dan 31. prosinca 2019. pod uvjetom da se nad njima ne provodi skupni postupak u slučaju nesolventnosti u skladu s nacionalnim pravom i da nisu primila potporu za sanaciju (****) ili potporu za restrukturiranje. (*****)

- (*) Referentno razdoblje je razdoblje u 2019. bez obzira na to je li prihvatljivo razdoblje u 2020. ili u 2021.
- (**) Za potrebe ove točke troškovi se odnose na fiksne i varijabilne troškove: fiksni troškovi nastaju neovisno o razini proizvodnje, a varijabilni ovise o razini proizvodnje.
- (***) Jednokratni gubici od umanjenja vrijednosti nisu uključeni u izračun gubitaka za potrebe ove odredbe.
- (****) Kako je definirano u članku 2. stavku 18. Uredbe Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora, (SL L 187, 26.6.2014., str. 1).
- (*****) Kao druga mogućnost, ako su primila potporu za sanaciju, nadoknadila zajam ili okončala jamstvo u trenutku dodjele potpore u skladu s ovom Komunikacijom.
- (*****) Kao druga mogućnost, ako su primila potporu za restrukturiranje, više nisu podložna planu restrukturiranja u trenutku dodjele potpore u skladu s ovom Komunikacijom."

42. Točke od 86. do 94. postaju točke od 88. do 96.

43. Točka 88. postaje točka 90. i zamjenjuje se sljedećim:

„90. Države članice dužne su do 30. lipnja 2021. Komisiji dostaviti popis mjera uvedenih na temelju programa odobrenih u skladu s ovom Komunikacijom.”

44. Točka 91. postaje točka 93. i zamjenjuje se sljedećim:

„93. Komisija ovu Komunikaciju primjenjuje od 19. ožujka 2020. imajući u vidu gospodarske posljedice izbijanja COVID-a 19, zbog kojih je bilo nužno djelovati bez odgode. Aktualne izvanredne okolnosti opravdani su razlog za ovu Komunikaciju, koja se neće primjenjivati nakon 30. lipnja 2021., osim odjeljka 3.11., koji se neće primjenjivati nakon 30. rujna 2021. Komisija će sve odjeljke ove Komunikacije preispitati prije 30. lipnja 2021. uzimajući u obzir važna razmatranja o politici tržišnog natjecanja ili gospodarstvu. Ako bude potrebno, Komisija može dodatno objasniti svoj pristup određenim pitanjima.”

3. IZMJENA STEC-A

45. Do 30. lipnja 2021. primjenjivat će se sljedeća izmjena STEC-a:

— Prilog STEC-u zamjenjuje se sljedećim:

„Popis država s utrživim rizikom

Komisija smatra da su svi komercijalni i politički rizici povezani s izvozom u države navedene u nastavku privremeno neutrživi do 30. lipnja 2021.

Belgija	Cipar	Slovačka
Bugarska	Latvija	Finska
Češka	Litva	Švedska
Danska	Luksemburg	Ujedinjena Kraljevina
Njemačka	Mađarska	Australija
Estonija	Malta	Kanada
Irska	Nizozemska	Island
Grčka	Austrija	Japan
Španjolska	Poljska	Novi Zeland
Francuska	Portugal	Norveška
Hrvatska	Rumunjska	Švicarska
Italija	Slovenija	Sjedinjene Američke Države"

PRILOG

Informacije koje treba dostaviti uz popis postojećih mjera odobrenih na temelju privremenog okvira za mjere državne potpore u svrhu podrške gospodarstvu u aktualnoj pandemiji COVID-a 19, za koje je Komisiji prijavljeno produljenje razdoblja primjene i/ili proširenje mogućnosti za izlazak države iz poduzeća na temelju odjeljka 3.11.

Popis postojećih mjera i predviđena izmjena			
Broj državne potpore odobrene mjere ⁽¹⁾	Naslov	Prijavljena izmjena	Potvrdite da nema drugih izmjena u postojećoj mjeri

⁽¹⁾ Ako je mjera izmijenjena, navedite broj državne potpore iz prvotne odluke o odobrenju.